

INGLIZ TILI O'QITUVCHISINING PEDAGOGIK- KASBIY KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH

Muydinova Zebiniso Latipovna

Andijon shahar Pedagogika texnikumi
ingliz tili oqituvchisi.

Annotatsiya: Ingliz tili zamonaviy ta'lif tizimining ajralmas qismi sifatida o'z ahamiyatini oshirmoqda. Globallashuv jarayonlari va axborot texnologiyalarining rivojlanishi ingliz tilini bilishga bo'lgan talabni oshirmoqda. Shu sababli, ingliz tili o'qituvchilarining kasbiy kompetentsiyasini rivojlanirish masalasi dolzarb ahamiyatga ega. O'qituvchining kasbiy kompetensiyasi nafaqat ta'lif jarayoni samaradorligini ta'minlashda, balki o'quvchilarning tilni o'zlashtirish darajasini oshirishda ham muhim rol o'ynaydi.

Kalit so'zlar: pedagogik yondashuv, ingliz tili, o'qituvchi, pedagogik texnologiyalar, interfaol usullar, onlayn platformalar.

Abstract: English is becoming increasingly important as an integral part of the modern education system. The processes of globalization and the development of information technologies are increasing the demand for knowledge of the English language. Therefore, the issue of developing the professional competence of English teachers is of urgent importance. The professional competence of a teacher plays an important role not only in ensuring the effectiveness of the educational process, but also in increasing the level of language mastery of students.

Keywords: pedagogical approach, English, teacher, pedagogical technologies, interactive methods, online platforms.

KIRISH

O'qituvchining kasbiy kompetensiyasi bir necha jihatlarni o'z ichiga oladi. O'qituvchi til o'rgatish jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish ko'nikmasiga ega bo'lishi kerak. Bu esa, o'z navbatida, o'qituvchidan didaktik bilim, uslubiy yondashuv va innovatsion metodlarni bilishni talab qiladi.

O'qituvchi o'z faoliyatida multimedia vositalari, interaktiv ta'lif platformalari va onlayn resurslar kabi zamonaviy texnologiyalardan samarali foydalansa, o'quvchilarning qiziqishini oshirishi mumkin. O'qituvchining kasbiy malakasini oshirishda til o`qitish metodikasini bilish juda muhimdir.[5]

O`qituvchi til o`rgatish jarayonida qanday usullardan foydalanish kerakligini bilishi, o`quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda tanlashi zarur. Bu, o'z navbatida, o'quvchilarga tilni o'zlashtirishda eng yaxshi natijalarga erishishga yordam beradi. O'qituvchi o'zining uslubiy bilimini doimiy ravishda yangilab borishi, yangi izlanishlar, tajribalarni o'zlashtirishi lozim.[7]

O'qituvchining kasbiy malakasi kommunikativ qobiliyatlarning rivojlanishiga ham bog'liq. O'qituvchi o'z fikrini aniq va ravon ifodalash, o'quvchilar bilan samarali muloqot qilish, ularni tinglash, ularning fikrini qadrlay olish qobiliyatiga ega bo'lishi kerak. Bu ko'nigmalar o'quvchilarni faol ishtirok etishga va o'quv jarayonini samaraliroq qilishga undaydi. O'qituvchi o'z o'quvchilarining ehtiyojlarini tushunishi va shunga qarab yondashishi, o'quvchilarni bilim olishga undaydigan muhit yaratishi zarur. Ingliz tili o'qituvchilari o'zlarining kasbiy rivojlanishiga e'tibor berishlari kerak. Bu, o'z navbatida, o'qituvchidan doimiy ravishda bilim va malakasini oshirishga, turli seminar, kurs va treninglarda qatnashishga tayyor bo'lishni talab qiladi. O'qituvchilarning o'zaro tajriba almashishi, yangi usullarni o'rganishi va kasbiy amaliyotini takomillashtirish uchun professional jamoalarga qo'shilishi muhim ahamiyatga ega. Ingliz tili o'qituvchisi o'z o'quvchilarining madaniy va psixologik xususiyatlarini hisobga olishi kerak. Har bir talaba o'ziga xosdir, shuning uchun o'qituvchi o'quvchilarning turli qobiliyatları, qiziqishlari va o'rganish uslublariga ko'ra dars berishi kerak. O'qituvchi o'z o'quvchilarini rag'batlantirishi, ularning o'z-o'zini anglashiga yordam berishi, o'z fikrlarini bayon qilishi kerak[1]. O'qituvchining kasbiy malakasini oshirishda o'qituvchining o'z-o'zini baholashi va mulohaza yurita olishi muhim ahamiyatga ega. O'qituvchi o'z ishini tahlil qilishga, xatolaridan saboq olishga, bilimini yangilashga tayyor bo'lishi kerak. Bu jarayon o'qituvchiga o'zining kasbiy o'sishini nazorat qilishda, ishini samarali tashkil etishda yordam beradi. Ingliz tili

o'qituvchisi o'z talabalarini tilni o'rganish jarayonida rag'batlantirish qobiliyatiga ega bo'lishi kerak. O'quvchilarning motivatsiyasi ularning bilim olishga bo'lgan qiziqishini oshiradi va o'quv jarayonini osonlashtiradi. O'qituvchining darslarini qiziqarli va qiziqarli o'tishi, o'quvchilarning qiziqishini uyg'otishi, ularni o'zlashtirishga undaydigan topshiriqlar berishi muhim[2].

Ingliz tili o'qituvchisi o'z ishida axloqiy va kasbiy mas'uliyatni saqlashi kerak. O'qituvchi o'quvchilar bilan munosabatlarida samimi, adolatli va hurmatli bo'lishi kerak. Bu, o'z navbatida, o'quvchilar o'rtasida ishonch va hurmat muhitini yaratib, o'quv jarayonini yanada samarali tashkil etadi. Ingliz tili o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish jarayoni murakkab va ko'p qirrali. O'qituvchilar doimiy ravishda o'z bilim va malakalarini oshirib borishlari, zamonaviy pedagogik yondashuvlarni puxta egallashlari, o'quvchilarning ehtiyojlarini hisobga olishlari kerak. Bu jarayon o'quvchilarning ingliz tilini muvaffaqiyatli o'zlashtirishi va keljakdagi muvaffaqiyatlariga katta ta'sir ko'rsatadi. O'qituvchilar o'z kasbiy mahoratini oshirishga e'tibor qaratish, bilimlarini yangilash va o'z faoliyatida innovatsion usullarni qo'llash orqali ta'lim jarayonini yanada sifatli va samarali o'tkazishi mumkin. Shu bilan birga, pedagoglarning kasbiy malakasini oshirishda ta'lim muassasalarining o'rni ham muhim. Ta'lim muassasalari o'qituvchilarni tayyorlash va ularning malakasini doimiy ravishda oshirish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratishi, o'qituvchilarni turli treninglar, seminarlar va kurslar bilan ta'minlashi kerak. Bu, o'z navbatida, o'qituvchilarning bilim va malakasini oshirishga, yangi narsalarni o'rganishga, ishini samarali tashkil etishga xizmat qilmoqda. Ingliz tili o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini shakllantirish jarayoni nafaqat o'quvchilarning tilni o'zlashtirish darajasini oshirishga, balki ularning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. O'qituvchilar o'z kasbiy mahoratini oshirishga e'tibor qaratish, bilimlarini yangilash va o'z faoliyatida innovatsion usullarni qo'llash orqali ta'lim jarayonini yanada sifatli va samarali tashkil etishi mumkin[4].

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, ingliz tili o‘qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish, o‘quv jarayoni samaradorligini oshirish va talabalarning tilni o‘zlashtirish darajasini oshirish muhim ahamiyatga ega. O‘qituvchilar doimiy ravishda o‘z bilim va malakalarini oshirib borishlari, zamonaviy pedagogik yondashuvlarni puxta egallashlari, o‘quvchilarning ehtiyojlarini hisobga olishlari kerak. Bu jarayon talabalarning ingliz tilini muvaffaqiyatli o‘zlashtirishlari va kelajakdagi muvaffaqiyatlariga katta ta’sir ko‘rsatadi.

ADABIYOTLAR:

1. Harmer, J. (2019). The Practice of English Language Teaching. Pearson Education Limited.
2. Richards, J. C., & Schmidt, R. (2023). Longman Dictionary of Language Teaching and Applied Linguistics. Routledge.
3. Brown, H. D. (2019). Principles of Language Learning and Teaching. Pearson Education.
4. Ur, P. (2019). A Course in Language Teaching: Practice and Theory. Cambridge University Press.
5. Мавлонова Н. А. Теоретические основы исследования межъязыковой фразеологической общности //Jahon ilm-fani taraqqiyotida tarjimashunoslikning ahamiyati. – 2021. – С. 175.
6. Alisherovna M. N. et al. Principles for Determining the Categories of Proximity of the Russian Language to Uzbek in the Field of Phraseology: Identification of Interlingual Phraseological Accordance //International Journal of Health Sciences. – 2022. – №. V. – С. 1414-1419
7. Goh, C. C. M., & Burns, A. (2022). Teaching Speaking: A Holistic Approach. Cambridge University Press.